OGÓLNOPOLSKI KWARTALNIK PZHiPZF

HODOWCA

Nr 61 • maj 2015 r

ZWIERZĄT FUTERKOWYCH

ISSN 1506-4042

Aukcje sezonu 2014/2015

Certyfikacja ferm

ISSN 1506-4042 05 >
9 771506 404500

NAFA

Since 1670

NAJBLIŻSZA AUKCJA

28 CZERWCA–3 LIPCA 2015

WWW.NAFA.CA

Klaudia Gołąbek
redaktor naczelna

Szanowni Hodowcy, Drodzy Czytelnicy!

Sądzę, że zauważyliście zwiększenie częstotliwość wydań „Hodowcy Zwierząt Futerkowych". Zależy nam na bieżącym przekazywaniu aktualnej sytuacji w naszej branży w kraju i na świecie. Uznaliśmy za istotne, żeby dotrzeć do wszystkich hodowców, zarówno lisów, jenotów i norek, aby bez zwłoki informować o ważnych wydarzeniach dotyczących hodowli zwierząt futerkowych.

Tym samym, w niniejszym wydaniu możecie Państwo zapoznać się z tekstami, dotyczącymi sprzedaży skór w światowych domach aukcyjnych, komentarzami specjalistów współpracujących z Polskim Związkiem Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych. Chcemy wprowadzić dział zajmujący się wyjaśnianiem różnych problemów w hodowli poprzez odpowiedzi na pytania zadawane przez hodowców. Polecamy artykuły specjalistów z naszej dziedziny, w tym ważne zagadnienia dotyczące minimalnych warunków utrzymania zwierząt i zagadnienia DJP. Są tu także sprawozdania z posiedzeń komisji sejmowych i senackich.

W bieżącym wydaniu szczególnie zachęcamy do zapoznania się z działem aktualności, który jest wykazem działań Zarządu i pracowników Polskiego Związku Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych; mowa będzie tym razem o dbałości w postrzeganiu naszej branży oraz o zachowaniu ciągłości i tradycji w hodowli zwierząt futerkowych. Ponadto, sugerujemy dokładne przeczytanie tekstów dotyczących wyników sprzedaży skór, które mogą napawać nas, hodowców, a także osoby ściśle związane z hodowlą, umiarkowanym optymizmem.

Z poważaniem
Klaudia Gołąbek
redaktor naczelna

Pytania prosimy kierować telefonicznie lub na nasz adres e-mail.

SPIS TREŚCI

4 Herning 2015

4 XXVII Krajowa Wystawa Zwierząt Hodowlanych

5 Hubertus Expo 2015

6 KRZYSZTOF TUCZKOWSKI
Piąta, szósta i siódma aukcja sezonu 2014/2015

10 Dlaczego certyfikacja ferm, prowadzona przez audyt wewnętrzny PZHiPZF, jest tak ważna dla polskiej hodowli zwierząt futerkowych?

14 JUSTYNA WINIARSKA
Stan sanitarny i mikrobiologiczny karmy dla mięsożernych zwierząt futerkowych. Słuszność stosowania antyoksydantów i konserwantów.

18 ANDRZEJ GUGOŁEK
Rola i znaczenie krajowych gatunków wolno żyjących zwierząt futerkowych

23 MARIAN BRZOZOWSKI
Czy można poprawić wyniki odchowu u norek?

26 TADEUSZ JAKUBOWSKI, TOMASZ NALBERT
Obowiązujące minimalne warunki utrzymania zwierząt futerkowych, uwzględniające minimalne normy powierzchni dla zwierząt oraz DJP dla lisów, jenotów, norek i tchórzy

30 Posiedzenia komisji sejmowej VII kadencji

Hodowca Zwierząt Futerkowych
jest ogólnopolskim kwartalnikiem, zawierającym informacje z zakresu chowu i hodowli mięsożernych zwierząt futerkowych oraz ochrony środowiska, uregulowań prawnych i sytuacji rynkowej, dotyczących tych gatunków zwierząt.

Rada programowa:
dr Tadeusz Jakubowski (przewodniczący Rady)
prof. dr hab. Marian Brzozowski, prof. dr hab. Andrzej Gugołek, prof. dr hab. Krzysztof Kostro, Klaudia Gołąbek, Roman Horoszczuk.

Wydawca: PZHiPZF
00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20, lok. 301
Prezes Zarządu: Rajmund Gąsiorek
www.pzhipzf.pl

Adres redakcji:
00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20, lok. 301
email: k.golabek@pzhipzf.pl

Redaktor naczelna: Klaudia Gołąbek
Korekta: Ewa Matyba

Nakład: 2000 egzemplarzy. Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania przeróbek i skrótów w nadesłanych artykułach, nie zwraca niewykorzystanych materiałów oraz nie odpowiada za treść reklam i ogłoszeń. Tłumaczenia z czasopism zagranicznych drukowane są jako obszerne streszczenia.

Prawa autorskie i wydawnicze zastrzeżone. Publikacja jest chroniona przepisami prawa autorskiego. Wykonywanie kserokopii lub powielanie inną metodą oraz rozpowszechnianie bez zgody wydawcy, w całości lub części JEST ZABRONIONE i podlega odpowiedzialności karnej.

ISSN 1506-4042

Zdjęcie na okładce: Tadeusz Jakubowski

19 marca 2015 r. odbyło się w Sejmie posiedzenie, podczas którego **Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi (RRW) oraz Komisja do Spraw Unii Europejskiej (SUE)** przeprowadziły pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego oraz o zmianie niektórych innych ustaw (druk nr 3109).

Uzasadnienie projektu przedstawił poseł Stanisław Kalemba (PSL). Projekt dotyczy wprowadzenia nowych regulacji w sferze gospodarowania nieruchomościami rolnymi i stworzenia specjalnego rejestru nieruchomości rolnych.

Po zakończeniu pierwszego czytania, komisje powołały podkomisję nadzwyczajną, do której skierowały ww. projekt. Przewodniczącym podkomisji został poseł Leszek Korzeniowski(PO). W posiedzeniu uczestniczył sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Kazimierz Plocke.

W posiedzeniu wzięli także udział przedstawiciele Polskiego Związku Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych.

Herning 2015

Wystawa Skór w Herning jest największą tego rodzaju wystawą na świecie. Jest ona organizowana od wielu lat. W tym roku odbyła się w dniach 26–28 marca. W trakcie kilku dni trwania tego wydarzenia, hodowcy mieli okazję do obejrzenia pokazów oraz wystaw ze skórami najlepszej jakości, ale nie tylko. Firmy, które miały swoje stoiska zaprezentowały nowe modele sprzętów wykorzystywanych w gospodarstwach rolnych utrzymujących zwierzęta futerkowe. Wystawa w Herning jest ważnym wydarzeniem dla hodowców i osób ściśle związanych z branżą. Zgromadzeni goście zapoznali się z nowym rodzajem skór – Moondust, który jest kombinacją kolorów czarnego z jasnym. Ten typ skór po raz pierwszy trafił na aukcję w kwietniu 2015 r. Wszystkie obecne osoby mogły zapoznać się z aktualnymi trendami panującymi na świecie oraz wymienić się doświadczeniem z innymi hodowcami.

XXVII Krajowa Wystawa Zwierząt Hodowlanych

24 marca 2015 r. w Centrum Prasowym Międzynarodowych Targów Poznańskich odbyło się spotkanie, poświęcone omówieniu spraw związanych z organizacją XXVII Krajowej Wystawy Zwierząt Hodowlanych, zaplanowanych na 15–17 maja 2015 r. Polski Związek Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych będzie ponownie brał czynny udział w tej wystawie, dlatego też przedstawiciele PZHiPZF uczestniczyli w rozmowach. Spotkaniu przewodniczył dyrektor Krajowego Centrum Hodowli Zwierząt Leszek Sobolewski, który wyjaśniał wszystkie wątpliwości wystawców. Dyrekcja Międzynarodowych Targów Poznańskich podkreśliła, że w roku bieżącym spodziewana liczba odwiedzających KWZH to ponad 25 tysięcy osób.

Stoisko PZHiPZF w roku 2013

Już dzisiaj zapraszamy Państwa na stoisko Polskiego Związku Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych w pawilonie 5 Międzynarodowych Targów Poznańskich, gdzie przedstawiciele PZHiPZF będą promowali hodowlę mięsożernych zwierząt futerkowych.

KRAJOWA WYSTAWA ZWIERZĄT HODOWLANYCH – szczegóły http://www.kwzh.pl/pl/

Hubertus Expo 2015

W dniach 24.04.2015 r. – 26.04.2015 r. odbyły się już XII Międzynarodowe Targi Łowiectwa, Strzelectwa i Rekreacji w Warszawie, Hubertus Expo 2015.

Polski Związek Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych, wzorem ubiegłego roku, miał swoje stoisko w trakcie trwania całego wydarzenia. Tegoroczna ekspozycja po raz pierwszy w historii zajęła przestrzeń hali o rozmiarach 10,5 tys. m². W targach udział wzięło około 200 wystawców z 10 krajów. Impreza cieszyła się ogromną popularnością także z uwagi na 50 wydarzeń towarzyszących targom; zanotowano blisko 10 tys. zwiedzających.

Pierwszego dnia odbyło się otwarcie targów, po czym przystąpiono do realizacji programu. Można było zobaczyć pokaz psów myśliwskich, pokaz mody myśliwskiej, liczne konkursy oraz atrakcje dla dzieci.

Drugiego dnia odbyły się prezentacje firm, pokazy sokolnicze, pokazy wabienia drapieżników, a także kolejne konkursy.

Trzeciego dnia mieliśmy okazję obejrzenia filmów o tematyce łowieckiej, pokazy psów polskiej rasy myśliwskiej oraz wiele innych.

Każdy miał możliwość znaleźć dla siebie coś interesującego. Oferta targów była bardzo bogata ze względu na liczne stoiska wystawców.

Polski Związek Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych ze względu na udział w targach miał okazję zaprezentowania idei hodowli zwierząt futerkowych w Polsce, a także – poprzez to wydarzenie – zacieśnić współpracę z Polskim Związkiem Łowieckim ponawiając ofertę skupu pozyskanych przez myśliwych (koła łowieckie) dzikich mięsożernych drapieżników. Surowe skóry pozyskane od tych zwierząt wystawiane są do sprzedaży w domu aukcyjnym w Toronto. Nasi związkowcy pamiętali również o najmłodszych, dla których, jako nieliczni, mieli bezpłatne gadżety.

Impreza, w porównaniu do 2014 roku, okazała się jeszcze większym sukcesem.

Piąta, szósta i siódma aukcja sezonu 2014/2015

Za nami kolejne trzy wiosenne aukcje sezonu. Sezonu dość specyficznego i nerwowego, będącego konsekwencją zeszłorocznego załamania rynku i spadku cen skór na międzynarodowych aukcjach.

Po nieudanej pierwszej aukcji obecnego sezonu, trzy kolejne aukcje zdecydowanie poprawiły nam humor i pozwoliły spokojniej zająć się bieżącą hodowlą.

Piąta aukcja sezonu, a zarazem druga w tym sezonie aukcja SAGA FURS w towarzystwie ALC i FUR HARVESTERS, odbyła się w dniach 10–20 marca w Helsinkach. Aukcja zgromadziła w sumie ponad 800 kupców ze wszystkich liczących się rynków. Na aukcji marcowej, SAGA zaoferowała 3,8 mln skór norczych i 800 tys. skór lisich, a ALC 2,3 mln skór norczych.

W porównaniu do ostatniej, grudniowej aukcji SAGA FURS, tę aukcję na pewno można zaliczyć do udanych, gdyż poziom cen i procent sprzedaży skór nie odstawał zbytnio od trzeciej (NAFA) i czwartej (KOPENHAGEN FUR) aukcji sezonu. Oferta norek została sprzedana w 96% po cenach ostatnich międzynarodowych notowań. W zależności od barwy, ceny skór balansowały nieznacznie powyżej lub poniżej ostatnich międzynarodowych notowań. Wiosennym aukcjom sezonu towarzyszyło duże zain-

Ogółem, na aukcji uczestniczyło ponad 800 kupców ze wszystkich liczących się rynków. Dominującym rynkiem zbytu były Chiny oraz Hong Kong, przy wsparciu Korei, europejskiego przemysłu mody oraz Rosji.

Szósta aukcja sezonu, a zarazem druga w tym sezonie aukcja NAFA, odbyła się na przełomie marca i kwietnia w Toronto. Oferta sprzedaży składała się z 392 000 skór zwierząt dzikich, 4 000 000 skór norek hodowlanych i 34 000 skór lisów hodowlanych. Niezmiennie, najsilniej reprezentowane były rynki Chin, Hong Kongu oraz Korei.

Jeśli wziąć pod uwagę sprzedaż skór norczych, aukcję w Toronto należy zaliczyć do udanych. Podobnie jak w Helsinkach, osiągnięto wysoki procent sprzedaży norek, a wiele odmian kolorystycznych sprzedano w 100%. Ofertę sprzedano po stabilnych, zadowalających cenach, z nieznaczną tendencją zwyżkową w niektórych gatunkach z krótkim włosem. Wzrost cen sprzedaży na poziomie 5–10% odnotowano w odmianach: pastel, palomino, silverblue, mahogan a także kolekcji blue iris. Delikatne spadki cen objęły głównie skóry z włosem dłuższym w gatunku silverblue.

Podobnie jak w Helsinkach, również w Toronto zaproponowano kolekcję lisów hodowlanych. Jednakże wyników sprzedaży na poziomie 61%, a ceny nie uległy wzrostowi w porównaniu z aukcją grudniową i wyniosły średnio 91 EUR. Kolekcja jenotów, składająca się z 43 000 skór, została sprzedana w 90% również po cenach aukcji grudniowej, czyli bez wzrostu.

teresowanie hodowców lisów, gdyż właśnie w tym okresie domy aukcyjne zaplanowały sprzedaż wszystkich gatunków lisów oraz jenota. Na aukcji w Helsinkach bardzo dobrą sprzedaż zanotowały lisy cieniste (50 000 skór) i lisy niebieskie (590 000 skór). Kolekcja tych lisów została sprzedana w całości, przy jednoczesnym wzroście cen w porównaniu do grudniowej aukcji w Helsinkach. Lisy cieniste sprzedano odpowiednio po cenach 25% wyższych ze średnią ceną 157 EUR, a lisy niebieskie zanotowały wzrost na poziomie 15% ze średnią ceną 145 EUR. Znacznie słabiej w tym zestawieniu wypadły lisy pospolite (srebrzyste i krzyżówki). Sprzedaż lisów srebrzystych stanęła na poziomie

Po niezbędnej korekcie cen, rynek dość szybko odzyskał płynność, by w krótkim odstępie czasu wchłonąć kolejne miliony skór.

daży również nie można uznać za zadowalające, gdyż sprzedaż nie przyniosła oczekiwanych rezultatów. Spośród oferowanych 34 000 skór lisów srebrzystych, tylko 14 000 sztuk znalazło nabywców, co daje średnią na poziomie 41%, z uśrednioną ceną ok. 50 USD za sztukę.

Siódma aukcja sezonu, a zarazem trzecia w tym sezonie aukcja KOPENHAGEN FUR, odbyła się w dniach 17–23 kwietnia w stolicy Danii. Zdecydowaną większość kupców stanowili Azjaci, w tym ok. 100 nowych klientów z Chin, potwierdzając dominację chińskiej branży futrzarskiej na rynku. Na aukcji w Kopenhadze zaoferowano niebagatelną ilość 8 000 000 skór norek, co po ubiegłorocznej zapaści było prawdziwym sprawdzianem odbudowującego się rynku. Podobnie jak w przypadku dwóch wcześniejszych, wiosennych aukcji sezonu, również tutaj kolekcja skór norczych została sprzedana niemal w 100%, ze średnią ceną 53 USD, czyli po cenach porównywalnych do ostatniej aukcji. Wahnięcia cen, w zależności od gatunku, nie miały większego wpływu na ogólną sprzedaż, gdyż były one stosunkowo nieznaczne i przekładały się na minimalny wzrost lub spadek ceny, równoważąc końcowy bilans i dając powody do zadowolenia zarówno kupującym, jak i sprzedającym. Mniejszym zainteresowaniem cieszyły się jedynie skóry słabszej jakości, których na rynku

chińskim jest bardzo dużo. Takie skóry zanotowały wyraźnie gorsze ceny i trudniej było znaleźć na nie nabywców.

Na kwietniowej aukcji w Kopenhadze po raz pierwszy w ofercie tego domu aukcyjnego pojawiła się kolekcja lisów hodowlanych. W porównaniu do norek, kolekcja lisów stanowiła zaledwie ułamek sprzedaży i wyniosła nieco ponad 31 500 sztuk, w tym ponad 15 000 sztuk lisa srebrzystego. Bardzo dobrze wypadła sprzedaż lisów polarnych. Kolekcja lisa cienistego została sprzedana w 100% po średniej cenie 79 EUR, a lisy niebieskie sprzedały się w 87% po średniej cenie 90 EUR. Niestety, dużo słabiej wypadła sprzedaż lisa srebrzystego - tylko 32% sprzedaży, ze średnią ceną 50 EUR.

Podsumowując

wiosenne aukcje, mamy powody do satysfakcji i na pewno możemy poczuć się pewniej. O ile wcześniejsze aukcje były powodem nieśmiałego optymizmu, obecnie możemy już chyba otwarcie mówić o klarownej i w miarę bezpiecznej sytuacji na rynku skór. Po niezbędnej korekcie cen, rynek dość szybko odzyskał płynność, by w krótkim odstępie czasu wchłonąć kolejne miliony skór. Cenowa stabilność wraz ze świetnym procentem sprzedaży to najlepszy wiosenny prezent i doskonały prognostyk przed aukcjami letnimi.

W znacznie gorszej sytuacji znajdują się hodowcy lisów pospolitych, których sprzedaż aukcyjna i prywatna znacznie spadła. Lis srebrzysty nadal jest najpopularniejszy na wschodzie Europy – w Rosji i na Ukrainie. Na międzynarodowych aukcjach właśnie kupcy rosyjscy stanowili główną siłę nabywczą lisów srebrzystych. W związku z zaistniałymi problemami polityczno-ekonomicznymi w Rosji, a w konsekwencji spadkiem wartości rubla, coraz mniej Rosjan uczestniczy w aukcji, bo skóry są dla nich po prostu zbyt drogie. Słaby popyt na skóry lisa srebrzystego to duży cios dla polskich hodowców, gdyż w większości ta odmiana lisa jest najliczniej hodowana w naszym kraju. Spadek popytu na lisa, to kolejny przykład na to, jak niebezpieczny w skutkach może okazać się tylko jeden rynek zbytu.

W poprzednim sezonie mieliśmy do czynienia z analogiczną sytuacją, tyle, że na dużo większą skalę, kiedy to Chińczycy przestali kupować skóry, co doprowadziło do globalnej zapaści na rynku.

W przeciwieństwie do norki, sprzedaż lisa srebrzystego w każdym domu aukcyjnym zakończyła się innym procentem sprzedaży skór i dużą rozbieżnością ceny. Najwyższe ceny odnotowano na aukcji w Helsinkach. Zanim jednak zaczniemy szukać swojej średniej w statystykach aukcyjnych, zapoznajmy się ofertą wystawionych skór i odpowiedzmy sobie szczerze na pytanie: czy jesteśmy w stanie zbliżyć się do rozmiarów i jakości skór lisich, produkowanych w Skandynawii? Żaden z domów aukcyjnych nie osiągnął satysfakcjonującego poziomu sprzedaży skór lisów srebrzystych, lecz pamiętajmy, że jakość zawsze była i jest w cenie, niezależnie od posiadanych certyfikatów. Kupcy przyzwyczaili nas do tego, że są skłonni zapłacić dużo więcej za lepsze jakościowo skóry w dużym rozmiarze.

Okres wiosenny nie był także łaskawy dla polskiej złotówki, która zanotowała dość znaczący spadek w stosunku do EUR na poziomie kilku procent. Niekorzystny kurs złotego, niestety, przekłada się na stratę w naszym portfelu.

Przed nami trzy kolejne, letnie aukcje sezonu 2014/2015, na których ogółem zostanie zaproponowanych ponad 16 mln skór norczych i prawie milion lisich. Cykl czerwcowych aukcji rozpocznie się w Helsinkach w dniach 3–12 czerwca, następnie kupcy przeniosą się do Kopenhagi 19–26 czerwca, a stamtąd do Toronto 27 czerwca – 5 lipca.

Będą to na pewno interesujące aukcje, gdyż po ich zakończeniu dowiemy się, jak dużym potencjałem dysponują chińscy kupcy oraz czy domom aukcyjnym uda się znaleźć klientów na lisy srebrzyste.

Krzysztof Tuczkowski

Żaden z domów aukcyjnych nie osiągnął satysfakcjonującego poziomu sprzedaży skór lisów srebrzystych, lecz pamiętajmy, że jakość zawsze była i jest w cenie, niezależnie od posiadanych certyfikatów. Kupcy przyzwyczaili nas do tego, że są skłonni zapłacić dużo więcej za lepsze jakościowo skóry w dużym rozmiarze

Dlaczego certyfikacja ferm, prowadzona przez audyt wewnętrzny PZHiPZF, jest tak ważna dla polskiej hodowli zwierząt?

Certyfikacja gospodarstw utrzymujących zwierzęta futerkowe, przeprowadzona przez Polski Związek Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych, jest formą audytu wewnętrznego. Ma ona na celu pomoc hodowcom w spełnieniu podstawowych wymogów prawa, dotyczących ich hodowli w zakresie bioasekuracji ferm, obrotu ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego, dobrostanu, prowadzenia dokumentacji itp. Takie przygotowanie w znacznym stopniu ułatwi odbycie urzędowych kontroli inspekcyjnych. Komisja, przeprowadzająca audyt, składa się z grupy fachowców, wskazanych przez Zarząd Polskiego Związku Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych. Każde gospodarstwo otrzymuje certyfikat po spełnieniu wymagań zawartych w protokole audytu. Gospodarstwa, posiadające certyfikat wydany przez PZHiPZF, będą wzorcowymi. Spełnienie wymagań protokołu kontrolnego zwykle podnosi poziom hodowli, a tym samym wpływa na lepszą jakość skór i lepszy wynik ich cen sprzedaży na aukcjach. Jednakże, certyfikacja jest przeprowadzana nie tylko w celu osiągnięcia lepszych wyników sprzedaży, ale także po to, żeby przedstawiciele władz lokalnych i krajowych nie mogli nam zarzucić braku przestrzegania jakichkolwiek przepisów w zakresie hodowli i ochrony środowiska. Każdy członek PZHiPZF powinien chcieć uczestniczyć w takim audycie, który wpływa na postrzeganie hodowli zwierząt futerkowych w Polsce. Jesteśmy jedyną dziedziną rolnictwa, która dobrowolnie poddaje się takiej formie kontroli. Zarząd Polskiego Związku Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych apeluje do wszystkich hodowców, a tym samym zachęca do zapisów na certyfikowanie gospodarstwa. Jedynie taka ferma oceny może świadczyć o wysokiej jakości produkcji i przestrzegania porządku prawnego. Certyfikacja ma również wpływ na decyzje polityczne, dotyczące regulacji prawnych, istotnych dla przyszłości hodowli zwierząt futerkowych w Polsce. Nie mamy samych przyjaciół. Zdecydowanie łatwiej jest prowadzić negocjacje, mając do zaprezentowania standardy przewyższające inne działy hodowlane, szczególnie w sytuacji, gdy rośnie liczba bardzo agresywnych ugrupowań, które dążą do likwidacji hodowli w Polsce.

Często temat wykorzystywany jest do rozgrywek politycznych i w fałszywym świetle nagłaśniany przez niektóre media. Chcemy chwalić się hodowlą z 87-letnią tradycją. Dlatego zapraszamy do certyfikowania gospodarstw, utrzymujących zwierzęta futerkowe. Powinno być to w dobrze rozumianym interesie każdego hodowcy.

Dlatego zachęcamy do audytu gospodarstw.

Kontakt tel. 667-777-313.

Pokrycia dachowe na pawilony hodowlane

Dostarczamy wysokiej jakości płyty faliste włókno-cementowe na pokrycia dachowe pawilonów hodowlanych

Płyty faliste włókno-cementowe łączą ze sobą wysoką trwałość i wytrzymałość z jednoczesną lekkością i elastycznością. Ich zaletą jest niepalność, co sprawia, iż zwierzęta są lepiej chronione przed przypadkowym zaprószeniem ognia. Posiadają dobre własności izolacji termicznej, które pomogą w zachowaniu komfortowych warunków dla zwierząt w czasie upalnego lata. Zapewniają również dobrą izolację akustyczną, redukując dźwięki z zewnątrz, w tym hałas opadów atmosferycznych.
Ponadto materiał, z którego są wyprodukowane - włókno-cement - posiada możliwość absorbowania nadmiaru wilgoci, wytworzonej wewnątrz budynku, a następnie uwolnienia jej do środowiska pod wpływem korzystnej temperatury otoczenia. Dzięki temu wyeliminowano efekt skraplania się pary wodnej. Produkty są również odporne na rdzę, atak bakterii, grzybów oraz procesy gnilne, co sprawia, iż łatwiej jest je utrzymać w czystości. Ich trwałość jest szacowana na kilkadziesiąt lat, natomiast gwarancja obejmuje 15 lat - niezależnie od typu budynku.

Płyty faliste montuje się na lekkiej konstrukcji, szybko i łatwo, co znacznie skraca czas montażu i koszty.

Chcesz dowiedzieć się więcej: zadzwoń tel. 502-296-376, 502-673-053

Cembrit

Gospodarstwo Rolno-Hodowlane

GĄSIOREK Sp.J.
ul. Wrzesińska 8
62-250 Czerniejewo
tel. 61 4273 166
e-mail: biuro@grhgasiorek.pl

GOSPODARSTWO ROLNO-HODOWLANE
GĄSIOREK Sp.J.
Czerniejewo

KARMA DLA NOREK

1,39 zł

Justyna Winiarska

Stan sanitarny i mikrobiologiczny karmy dla mięsożernych zwierząt futerkowych. Słuszność stosowania antyoksydantów i konserwantów.

mgr inż. Justyna Winiarska
doktorant Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, Wydział Rolnictwa i Bioinżynierii

Odpowiednie żywienie zwierząt jest nieodzownym elementem każdej hodowli. Samo bilansowanie dawek żywieniowych o odpowiednich parametrach składników pokarmowych nie jest wystarczające. Wdrożenie systemu doskonalenia dawek pokarmowych, przy uwzględnieniu dodatków paszowych, procesów fizjologicznych, okresów hodowlano-żywieniowych zwierząt oraz zapewnienie najwyższych norm jakościowych i higienicznych pokarmu, gwarantuje zadowalające efekty produkcyjne. Produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego (PUPZ) z przemysłu drobiarskiego, rzeźnego i rybnego są podstawowym rodzajem pasz, wykorzystywanych do skarmiania dla mięsożernych zwierząt futerkowych. Dostarczają zwierzętom odpowiedniej ilości składników odżywczych, w tym tłuszczu, który jest podstawowym i najtańszym źródłem dostarczanej energii do organizmu. Stanowi on nośnik witamin A, D, E oraz K, które są rozpuszczalne w tłuszczach. W żywieniu zwierząt futerkowych tłuszcz jest niezwykle istotny ze względu na białkochłonną funkcję, syntetyzuje całkowity pobór energii, co ma pozytywny wpływ na kondycję samic, zwiększenie produkcji mleka czy masę miotu przy odsadzeniu. Materiały paszowe pochodzenia zwierzęcego stanowią jednak najczęstsze źródło drobnoustrojów chorobotwórczych. Wysoki poziom rozdrobnienia, wilgotność, znaczna ilość białka, tłuszczu i innych składników odżywczych są wręcz idealną pożywką dla wszelkich chorobotwórczych bakterii. Produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego mogą być źródłem bakterii, takich jak Salmonella – przyczyna zachorowań na salmonellozę, Escherichia Coli – powodująca kolibakteriozę, Clostridium Botulinum – beztlenowa bakteria, posiadająca egzotoksynę jadu kiełbasianego, która daje początek groźnemu botulizmowi, Campylobacter Jejuni, będący

przyczyną pojawienia się kampylobakteriozy (ostre zakażenie przewodu pokarmowego), wirionów wirusa inicjującego chorobę Aujeszkiego czy pierwotniaków, np. Toxoplasma gonidii, wywołującego toksoplazmozę i wiele innych. Aby wyeliminować potencjalne zagrożenia, należy rygorystycznie przestrzegać wymogów regulujących jakość sanitarną zadawanej karmy. W tym celu stosuje się środki chemiczne, służące do ograniczania i zapobiegania nadmiernej oksydacji tłuszczu i zahamowania namnażania drobnoustrojów chorobotwórczych. Stosowanie konserwantów i antyoksydantów nie jest jednak obojętne dla zdrowia zwierząt hodowlanych. Stężenia środków konserwujących winny być zatem takie, aby zapewniały jak najdłuższą trwałość, z drugiej zaś strony – nie wpływały negatywnie na zdrowie zwierząt. W latach ubiegłych przeprowadzono szereg badań, mających na celu określenie wpływu stosowania tychże środków na aspekty zdrowotne zwierząt futerkowych. Udowodniono, iż zachowanie odpowiedniego reżimu higienicznego w żywieniu norek karmionych paszą z dodatkiem antyoksydantu i konserwantu o odpowiednim stężeniu, nie wpłynęło szkodliwie na stan zdrowia, wręcz przyczyniło się do zmniejszenia strat w odchowie szczeniąt.

Destrukcyjny wpływ na jakość karmy ma często nieodpowiednie transportowanie surowców, przechowywanie ich w niewłaściwej temperaturze, brak stosownej obróbki termicznej, niedokładna dezynfekcja sprzętu do przygotowywania i zadawania karmy oraz brak kontroli pozostawionej paszy. Takie działania, szczególnie w ciepłych porach roku, doprowadzają do szybkiego namnożenia się bakterii, zakażeń, produkcji toksyn i utleniania tłuszczów. Proces utleniania tłuszczów rozpoczyna się od wydzielania wolnych rodników na skutek działania takich czynników, jak np. wysoka temperatura, wilgotność, światło, dostęp tlenu czy jony metali. Wolne rodniki wchodzą w reakcję z tlenem, tworzą nadtlenki, które kontynuują dalsze połączenia cząsteczek, co w konsekwencji rozpoczyna lawinową reakcję utleniania tłuszczów. Antyoksydanty (przeciwutleniacze) to związki chemiczne, których głównym zadaniem jest zabezpieczanie tłuszczów, witamin i innych składników pokarmowych przed procesem utleniania. Oksydacja tłuszczów (jełczenie) jest nie tylko nieprzyjemnym zapachem, ale prowadzi również do problemów związanych z utratą aktywności witamin A, D, E, K i barwników. Powodować może zachwianie równowagi flory bakteryjnej przewodów pokarmowych zwierząt, a produkty wytworzone przez proces oksydacji doprowadzić mogą do pogorszenia efektów produkcyjnych. Antyoksydant powinien zawierać w składzie substancje, które hamują reakcje powielania wolnych rodników

oraz związki powierzchniowo czynne, zapewniające równomierne wymieszanie w masie zabezpieczanego produktu. Dodaje się go do pasz przeznaczonych do przechowywania w chłodni lub przetrzymywania po zakonserwowaniu chemicznym.

Kolejnym zabiegiem, determinującym jakość i czystość mikrobiologiczną karmy, jest aplikacja środków konserwujących. Konserwowanie pasz mięsnych i rybnych odbywa się za pomocą substancji chemicznych, do których należą kwasy, np. mrówkowy, octowy, cytrynowy, jabłkowy, mlekowy, ortofosforowy oraz sole, np. pirosiarczyn sodowy, chlorek sodowy czy benzoesan sodowy. Jest to sposób zabezpieczenia karmy przed rozwojem chorobotwórczych drobnoustrojów za pomocą obniżenia pH pokarmu (zwiększenie kwasowości), gdyż bakterie inicjujące procesy psucia się mięsa, tracą zdolność wzrostu przy wartości pH ok. 5,9. Należy jednak pamiętać, że zakwaszenie poniżej pH=5,5 (w I i II okresie hodowlano-żywieniowym) i pH=5,0 (w III i IV okresie) wiązać się może z wywołaniem zaburzeń pokarmowych zwierząt oraz może obniżyć znacznie pobieranie pokarmu. Powszechnie znaną i stosowaną w kraju, skuteczną metodą konserwacji pasz, jest dodatek pirosiarczynu sodowego. Dodanie 20 kg soli Na2S2O5 do 1 tony zmielonej masy PUPZ zabezpiecza ją nawet na pół roku. Karma gotowa, która zawiera 0,2%–0,3% pirosiarczynu sodu, zachowuje swoje właściwości użytkowe przez 24 godziny lub dłużej, jeśli przechowywana jest w niskiej temperaturze.

Podsumowując, stosowanie odpowiednich technik zabezpieczania karmy w postaci konserwacji i zabiegów antyoksydacyjnych oraz zachowanie dostatecznych warunków przechowalnictwa pasz pochodzenia zwierzęcego, pozwala zahamować procesy gnicia, jełczenia tłuszczu oraz ogranicza rozwój drobnoustrojów chorobotwórczych i powstawanie toksyn biologicznych, co ma istotny wpływ na ogólny dobrostan zwierząt hodowlanych a także na środowisko fermowe.

Piśmiennictwo

Bis–Wencel H., Zoń A., Saba L., Ondrasovic O.: *Wskaźniki rozrodu norek przy zastosowaniu różnych warunków żywienia*, Lublin 2006.

Bis-Wencel H., Zoń A., Kopczewski A.: *Wpływ konserwantów i antyutleniaczy na stan oksydacyjny norek*, hzf: 23(25), Warszawa 2006.

Cholewa R.: *Chów i hodowla zwierząt futerkowych*, Poznań 2000.

Gliński Z., Kostro K., Sławoń J., Zoń A.: *Podstawy hodowli lisów i norek* [w:] *Zasady żywienia lisów i norek*, Warszawa 2002.

Praca zbiorowa pod. red. prof. dr hab. A. Gugołka: *Zalecenia żywieniowe i wartość pokarmowa pasz – zwierzęta futerkowe*, Jabłonna 2011.

PRZETWÓRSTWO ROLNE GĄSIOREK Sp.J.

ul. Wrzesińska 8
62-250 Czerniejewo
Tel/fax 61 4273 166
e-mail: biuro@grhgasiorek.pl

ogłasza sprzedaż

gotowej mieszanki zbożowej

EKSTRUDOWANEJ

!!!CENY DO UZGODNIENIA!!!

Andrzej Gugołek

Rola i znaczenie krajowych gatunków wolno żyjących zwierząt futerkowych

prof. dr hab. Andrzej Gugołek
Katedra Hodowli
Zwierząt Futerkowych
i Łowiectwa, UWM w Olsztynie

Streszczenie

Wśród wielu gatunków łownych wyodrębnia się grupę zwierząt futerkowych, zaliczanych tradycyjnie do zwierzyny drobnej. Skóry zwierząt futerkowych straciły częściowo w naszym kraju swoje najdawniejsze znaczenie (dostarczanie podstawowego surowca do produkcji ciepłej odzieży), lecz nadal zachowały rolę zdobniczą, jako wyraz prestiżu i zamożności. Natomiast w skali świata, a szczególnie na kontynencie azjatyckim, nadal istnieje wyraźne komercyjne zapotrzebowanie na skóry zwierząt futerkowych, o czym świadczy dynamicznie rozwijająca się hodowla fermowa norek i lisów. Pomimo że dominującą rolę na rynku futrzarskim odgrywają skóry zwierząt hodowlanych, to także rynek zwierząt futerkowych dziko żyjących jest znaczący. Polscy myśliwi jednak praktycznie w nim nie uczestniczą, czego przyczyn można upatrywać w przekonaniu, że z powodu niewielkiego zainteresowania nimi, ich pozyskiwanie mija się z celem. Współpraca z domami aukcyjnymi może przysporzyć dochodu pojedynczym myśliwym lub kołom łowieckim. Ponadto może spowodować wzrost celowości i intensyfikację pozyskiwania drapieżników. Obok aspektu futrzarskiego, polowania na zwierzęta futerkowe mają wymiar ochrony zwierzyny drobnej, poprzez redukcję drapieżników, z których część stanowią gatunki obce. Podsumowując, należy stwierdzić, że zwierzęta futerkowe wolno żyjące, a szczególnie drobne drapieżniki z tej grupy, to wartościowy i integralny element ekosystemu, jednak należy ich populacje bardzo uważnie monitorować, aby zapewnić równowagę w przyrodzie.

Tradycyjnie, wśród dziko żyjących gatunków łownych, wyróżnia się grupę zwierząt futerkowych. Są one zaliczane do zwierzyny drobnej. W Polsce można polować na następujące gatunki: lis pospolity, jenot, kuna leśna, kuna domowa, norka amerykańska, tchórz zwyczajny, borsuk, szop pracz, piżmak, zając szarak oraz dziki królik. W dawnych latach były użytkowane futrzarsko także i inne gatunki. Obecnie jednak objęte są one ochroną. Do zwierząt tych zaliczmy: bobra europejskiego, wilka, rysia, niedźwiedzia oraz wiewiórkę pospolitą. Warto za-

uważyć, że zwierzęta te są odławiane w innych krajach, a ich skóry pojawiają się w sprzedaży, często nawet w znacznych ilościach.

Skóry zwierząt futerkowych w Polsce nie dostarczają już tyle surowca do produkcji ciepłej odzieży, co poprzednio, lecz nadal zachowały rolę zdobniczą. Są ponadto wyrazem prestiżu i zamożności. W skali świata, a szczególnie na kontynencie azjatyckim, nadal istnieje znaczne zapotrzebowanie na skóry zwierząt futerkowych, o czym świadczy dynamicznie rozwijająca się hodowla fermowa norek i lisów. Światowa produkcja skór norek jest najwyższa w historii ich hodowli. Poszukiwane są także skóry wybranych gatunków zwierząt futerkowych dziko żyjących. W tym miejscu można zauważyć, że negowanie celowości pozyskiwania skór zwierząt futerkowych nie jest powszechne, a nawet w ostatnim czasie skóry te, jako produkt naturalny, stają się znowu symbolem ekologicznym.

Polowanie na zwierzęta futerkowe najczęściej kojarzy się z chęcią pozyskania skór. Przed rozpoczęciem hodowli fermowej zwierząt futerkowych, trudniący się łowiectwem byli głównymi dostawcami skór do produkcji futer i konfekcji. Pozyskiwanie

Tabela 1. Skup skór wybranych gatunków zwierząt na terenie Polski w latach 1951–1979 w sztukach (Duda 1992)

Rok	Gatunek					
	Kuny	Piżmaki	Lisy rude	Zające	Borsuki	Krety
1951	3 900	26 000	5 600	–	1 800	156 000
1955	4 900	32 000	13 300	–	1 600	149 600
1960	7 600	50 300	9 700	–	500	25 000
1965	6 800	25 400	4 000	190 000	200	4 200
1970	5 800	85 700	4 000	323 000	100	400
1975	3 900	136 600	2 800	143 000	100	1 800
1979	2 900	168 000	200	61 800	100	100

skór zwierząt futerkowych ma w Polsce bardzo długie tradycje. Należy pamiętać, że w średniowieczu to właśnie Polska i inne kraje Europy Środkowej były centrum handlu skórami zwierząt futerkowych. Dopiero w późniejszych czasach rolę tę przejęły Ameryka Północna, Syberia oraz fermy hodowlane na całym świecie. Według średniowiecznych przekazów, przedmiotem handlu na terenie naszego kraju w owym okresie były skóry: soboli, wiewiórek, łasic, gronostajów, lisów i bobrów.

Duda (1992) – wymienia następujące gatunki zwierząt łownych w Polsce, mające znaczenie gospodarcze: piżmaki, lisy rude, kuny, tchórze, zające i krety. Zapewne dla współczesnego czytelnika zastanawiającym jest umieszczenie na powyższej liście skór kretów i zajęcy. Kret to gatunek, będący obecnie pod ochroną, ponadto niewielkie jego rozmiary nie kojarzą się z użytkowaniem futrzarskim. Jednak zwierzęta te były wykorzystywane do produkcji konfekcji np. kołnierzy i obszyć płaszczy. W celu zobrazowania znaczenia i skali pozyskania skór łownych zwierząt futerkowych w powojennej Polsce, przedstawiono tabelę 1.

Obecnie pozyskanie dziko żyjących zwierząt futerkowych możemy śledzić dzięki sprawozdawczości łowieckiej. Stacja Badawcza Polskiego Związku Łowieckiego w Czempiniu co roku przygotowuje szczegółowe zestawienia. Według zebranych danych liczbowych wykazano, że pozyskanie poszczególnych gatunków zwierząt futerkowych, w tys. sztuk, w sezonie 2013/2014 było następujące: jenot – 13,40, borsuk – 5,00, kuna leśna i domowa – 6,20, tchórz – 2,20, norka amerykańska – 4,0, szop pracz – 0,38, piżmak – 2,40, zając 13,00, królik – 0,10. Dane te na przestrzeni ostatniego dziesięciolecia wykazują znaczne podobieństwo, z wyjątkiem szopa pracza, którego liczebność i pozyskanie stale wzrasta.

Tabela 2. Sprzedaż skór zwierząt łownych w Domu Aukcyjnym Sojuzpusznina Auction Company (USD)

Gatunek	Oferta sprzedaży (szt.)	Cena średnia (USD)	Cena najwyższa (USD)
Aukcja styczeń 2014			
Soból dziki	272 000	164,11	3 300,00
Soból hodowlany	3 611	169,01	280,00
Kuna leśna	2 115	80,43	82,00
Kałanek*	157	9,04	11,00
Aukcja kwiecień 2014			
Soból dziki	279 926	128,75	5 600,00
Soból hodowlany	1 940	153,79	240,00
Kuna leśna	1 324	65,23	72,00
Ryś	135	638,78	700,00

* łasica syberyjska *(Mustela sibirica)*

Dziko żyjące zwierzęta futerkowe straciły na znaczeniu po rozwinięciu się hodowli fermowej, bowiem skóry zwierząt hodowlanych charakteryzują się większymi rozmiarami, szerszą paletą barw i brakiem uszkodzeń. Osiągają one wyższe ceny i stały się konkurencją dla pozyskiwanych ze środowiska naturalnego. Na podstawie analiz wykonanych przez autora, można stwierdzić, że skóry zwierząt futerkowych hodowlanych, takich jak: norki, lisy, szynszyle, jenoty i sobole hodowlane stanowią ponad 86% oferty handlowej domów aukcyjnych. Najwięcej sprzedaje się skór norek hodowlanych – ponad 80%, które w ostatnich latach zdominowały rynek futrzarski. Wart uwagi jest fakt, że skóry dzikich norek stanowiły zaledwie 0,4% ogółu sprzedanych skór a ich ceny były relatywnie niskie. Podobna sytuacja dotyczyła lisów hodowanych i dzikich. Skóry, pochodzące od zwierząt dziko żyjących, stanowią łącznie zaledwie nieco ponad 13% sprzedanych skór. Przedstawione liczby wyraźnie wskazują na rosnącą rolę hodowli zwierząt futerkowych, w przeciwieństwie do skór pozyskiwanych drogą łowiecką.

Jednak skóry zwierząt dziko żyjących można nabyć prawie w każdym z domów aukcyjnych. W ostatnim roku także dom handlowy Saga Furs z Finlandii, który dotychczas nie prowadził handlu skórami zwierząt dzikich, nawiązał współpracę z kanadyjskim Fur Harvesters Auction oraz z American Legend z USA i zaprezentował ofertę skór zwierząt dziko żyjących z Ameryki Północnej na aukcji w Helsinkach. Tradycyjnie domem aukcyjnym, w którym można nabyć największy asortyment skór zwierząt dziko żyjących, jest Sojuzpusznina w Sankt Petersburgu w Rosji. Powodem są zapewne bardziej liberalne przepisy, dotyczące pozyskiwania skór w Rosji, niż w większości krajów europejskich. Znakiem

firmowym tej aukcji jest soból, zwany „puszystym złotem Syberii”, i to jego skóry właśnie stanowią podstawowy asortyment handlowy tego domu aukcyjnego (tab.2).

Poza Sojuzpuszniną, także w Fur Harvesters Auction można nabyć skóry pochodzące od zwierząt dziko żyjących. Również Kopenhagen Fur, obok norek i lisów hodowlanych, wystawia corocznie pokaźne ilości skór zwierząt dzikich. Są to przede wszystkim sobole i wiewiórki z Rosji, foki z Grenlandii oraz skóry kun domowych i leśnych. W czerwcu 2014 roku wystawiono tam do sprzedaży prawie 4 000 skór kun leśnych oraz ponad 2 500 kun domowych. Skóry kun uzyskały średnią cenę 40 USD. Skór fok grenlandzkich wystawiono 18 611, a średnie ceny kształtowały się w okolicach 53 USD.

Przestawione powyżej przykłady wyraźnie świadczą, że światowy rynek skór zwierząt futerkowych dziko żyjących jest aktywny. Szkoda, że nasi myśliwi praktycznie w nim nie uczestniczą. W historycznej perspektywie widać, że takie możliwości istnieją. Obecnie pozyskiwanie skór zwierząt dziko żyjących nie jest tak opłacalne jak w poprzednich latach, ale współpraca z domami aukcyjnymi może przysporzyć dochodu pojedynczym myśliwym lub ich kołom łowieckim. Ponadto w tym aspekcie może wzrosnąć celowość i intensyfikacja pozyskiwania drapieżników. Niestety, panuje przekonanie, że z powodu braku krajowego rynku skór, ich pozyskiwanie mija się z celem. Zapewne tak jest dla większości myśliwych, gdyż, aby dostarczyć skóry do domu aukcyjnego, muszą one być właściwie przygotowane. Powinny być „dobrze” strzelone, omizdrowane, wysuszone na odpowiednim dla gatunku prawidle oraz poddane zabiegom poprawiającym estetykę. Tylko takie skóry mogą uzyskać atrakcyjne ceny i mają szansę znalezienia nabywcy. Ale większość myśliwych nie posiada dostatecznych umiejętności w zakresie obróbki skór lub nawet nie widzi sensu ich nabycia.

Podejmowane są inicjatywy, zmierzające do intensyfikacji pozyskiwania drobnych drapieżników. Programy odbudowy populacji zwierzyny drobnej: zająca, kuropatwy, bażanta czy głuszca bez redukcji drapieżników, są zadaniem wielu specjalistów z zakresu łowiectwa, bardzo trudne do przeprowadzenia lub nawet niewykonalne. Jedną z ważnych inicjatyw jest konkurs redukcji drapieżników, zorganizowany przez Fundację Ochrony Głuszca oraz Polski Związek Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych. Wyżej wspomniany program jest zachętą dla myśliwych. Są oni premiowani

za pozyskiwanie drapieżników. Ponadto Polski Związek Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych planuje uruchomić stały skup skór drapieżników, które będą dalej kierowane do domów aukcyjnych. Uzyskane środki finansowe zostaną przekazane na kolejne programy ochrony przyrody.

Ścisłe pilotowanie liczebności drapieżników jest równie ważne, jak i prawidłowa ocena ich faktycznej szkodliwości. Szczególnie norka amerykańska jest obiektem „nagonki medialnej", a źródłem informacji o niej są dla wielu przede wszystkim mass media. Stała się też przedmiotem sporu pomiędzy środowiskami ekologicznymi, które chcą zakazu jej hodowli, a polskimi hodowcami – rolnikami, dla których jest źródłem utrzymania. W wielu publikacjach, szczególnie z zakresu genetyki, dowodzi się pokrewieństwa norek dziko żyjących z hodowlanymi, w innych natomiast wskazuje się na różnice pomiędzy tymi populacjami. Także interpretacja uzyskanych wyników przez obie strony konfliktu jest często odmienna. Trudno jednak nie zauważyć, że błędem jest posługiwanie się przykładami badań duńskich, np. Hammershoj i in. (2005), bowiem w tym kraju każdego roku uwalniane są do środowiska setki, a nawet tysiące norek przez przeciwników hodowli. Zatem faktycznie większość tam żyjących norek to zwierzęta hodowlane. Tego typu akcje nie miały natomiast nigdy miejsca w Polsce. Szkodnictwo norki wolno żyjącej, wyrażone finansowo na tle innych gatunków, takich jak np. kormorany, bobry, wilki, jelenie czy dziki, jest niewielkie i najczęściej nie jest dostatecznie udokumentowane.

Wydaje się także, że szkodliwość poszczególnych gatunków obcych jest różna. Jenot na dobre zadomowił się w środowisku europejskim i, jak dowodzi tego praktyka łowiecka, nie stanowi zagrożenia czy konkurencji dla np. lisa (jak uważa Ministerstwo Środowiska w ostatnim uzasadnieniu listy gatunków, które po uwolnieniu stanowią zagrożenie dla środowiska naturalnego). Piżmaki także nie są gatunkiem rodzimym, a nie wzbudzają takich emocji jak drapieżniki.

Podsumowując powyższe rozważania, należy stwierdzić, że zwierzęta futerkowe wolno żyjące, a szczególnie drobne drapieżniki z tej grupy, to wartościowy i integralny element ekosystemu, jednak należy ich populacje bardzo uważnie monitorować, aby zapewnić równowagę w przyrodzie. Warto także zachęcać myśliwych oraz koła łowieckie do współpracy z domami aukcyjnymi.

Piśmiennictwo

Barabasz B. 2004. Relacje i statystyki z przebiegu aukcji w Sankt Petersburgu w minionym sezonie 2003/2004. Hodowca Zwierząt Futerkowych, 19: 11–14.

Baraniecki P. 2014a. Pomysł na lisy. Łowiec Polski, 7: 66–69.

Baraniecki P. 2014b. Redukujesz to ratujesz. Łowiec Polski, 8: 64–67.

Depka Prądzynski A. 2014. Brak miejsca dla zwierzyny drobnej. Brać Łowiecka, 3: 38–42.

Duda I. 1992. Skóry surowe futrzarskie. Wydawca Akademia Ekonomiczna w Krakowie.

Jakubowski T. 2014. Program znacznego ograniczenia liczby dziko żyjących norek amerykańskich w środowisku naturalnym. Hodowca Zwierząt Futerkowych, 55: 26–30.

Gugołek A., Janiszewski P. 2008. Handel skórami zwierząt futerkowych. Brać Łowiecka, 1: 52–53.

Gugołek A., Lorek M.O., Kuśmierkiewicz M. 2008. Dominująca pozycja skór zwierząt hodowlanych na światowym rynku futrzarskim. Hodowca Zwierząt Futerkowych, 33: 40–42.

Lorek M.O., Gugołek A. 2008. Ekologiczne aspekty hodowli zwierząt futerkowych. Hodowca Zwierząt Futerkowych, 31/32: 35–37.

Maciejowski J. 2003. Miejsce człowieka w łańcuchu pokarmowym. Hodowca Zwierząt Futerkowych, 16: 21–24.

Nowicki S., Przysiecki P., Filistowicz A. 2014. Inwazyjne gatunki zwierząt futerkowych w faunie Polski. Hodowca Zwierząt Futerkowych, 56: 34–41.

Sarnowska W., Fabianski J. 1976. Łowiectwo na ziemiach polskich. Zakład Narodowy imienia Ossolińskich – Wydawnictwo, Wrocław.

Sulik M. 2013. Helsinki 2014: Aukcja stulecia! Trzy domy aukcyjne pod jednym dachem. Zwierzęta Futerkowe, 3: 52–53.

Zalewski D. 2012. Strategia Polskiego Związku Łowieckiego w postępowaniu z gatunkami obcymi w ekosystemach leśnych. Studia i Materiały CEPL w Rogowie, 311 R. 14. 33(4): 304–318.

Zalewski D., Sulik M., Gugołek A., Konstantynowicz M., Werpachowski M. 2014. Ocena wielkości populacji norek amerykańskich, lisów pospolitych i jenotów dziko żyjących na terenie Polski – maszynopis. Seminarium Naukowe PTZ, Kazimierz Dolny n.Wisłą, 16–17 czerwca 2014.

Zybura G. 2014. Nasz król lisiarzy. Łowiec Polski, 9: 64–67.

Marian Brzozowski

Czy można poprawić wyniki odchowu u norek?

prof. dr hab. Marian Brzozowski
SGGW
Zakład Hodowli Zwierząt Futerkowych i Drobnego Inwentarza
Katedra Szczegółowej Hodowli Zwierząt
Kierownik Zakładu

Jest to temat, który może być rozważany w dwóch aspektach. Pierwszy to analiza zjawiska, wyznaczająca czynniki z zakresu chowu i hodowli, które stanowią o ostatecznym wyniku hodowlanym i wskazująca, jakie działania w ramach tych obszarów można podjąć, by poprawić efekty pracy hodowlanej. Drugi aspekt to prowadzenie badań, dotyczących konkretnych zagadnień w obrębie wyznaczonych obszarów, a następnie analiza uzyskanych wyników również w celu poprawy efektywności pracy hodowlanej.

I Czynniki z zakresu chowu i hodowli norek, wpływające na wyniki odchowu

Wynik ekonomiczny fermy futerkowej zależy w dużym stopniu od liczby młodych, przypadających na samicę, określonych liczbą uzyskanych zwierząt w okresie skórowania. To z kolei zależy od liczby urodzonych i odsadzonych młodych na samicę. Norki są gatunkiem o dużym genetycznym potencjale rozrodczym, ale o tym, czy potencjał ten zostanie zrealizowany, decyduje szeroko rozumiane środowisko zewnętrzne. Na poprawę wskaźników rozrodu składają się działania w trzech głównych obszarach. Pierwszy obszar to **praca hodowlana,** polegająca na dążeniu do poprawy genetycznych założeń wyników rozrodu. Drugi obszar to poznanie i zrozumienie, a w efekcie wykorzystanie wiedzy o **fizjologii funkcjonowania organizmów zwierząt** w kontekście ich rozrodu. Wreszcie trzeci obszar to dążenie do zapewnienia zwierzętom coraz lepszych warunków utrzymania (**zarządzanie fermą**).

Praca hodowlana opiera się głównie na selekcji zwierząt pod względem cech rozrodu norek, przede wszystkim wskaźnika plenności samic. Jest to cecha nisko odziedziczalna, ale stosowanie indeksów selekcyjnych i konsekwentne postępowanie, pozwala w pewnym stopniu uzyskać poprawę tej cechy. Rodzi się jednak pytanie, jakie mogą być uboczne skutki jednostronnej selekcji na taką cechę? Musimy mieć na uwadze to, że myśląc o poprawie tylko jednej cechy, możemy przy okazji przyczynić się do obniżenia poziomu innych cech. Przykładowo, porównawcze badania na kilkudziesięciu gatunkach ssaków wykazały, że jednostronna selekcja na zwiększenie masy ciała zwierząt powodowała jednocześnie zwiększenie liczebności i wzrost masy urodzonego przez samicę miotu, jednak masa urodzonych młodych spadała. A właśnie u norek czynnikiem decydującym o przeżyciu młodych osesków jest ich

wielkość przy urodzeniu (ich masa): zbyt małe norczęta są często za słabe, by przeżyć.

Fizjologiczny aspekt rozrodu to przede wszystkim aktywność hormonów w czasie przygotowania do rozrodu i w okresie rozrodu, ale również fizjologia przemiany materii w organizmie (metabolizm). Przykładowo, na przestrzeni wielu lat obserwujemy zwiększenie wielkości zwierząt jako efekt pracy hodowlanej, ale równocześnie wiąże się to ze wzrostem udziału zawartości tkanki tłuszczowej w ogólnej masie ciała zwierząt. Nie wiemy do końca, jak to wpływa na użytkowanie rozpłodowe norek (na aktywność seksualną samców i samic, na wyniki rozrodu, na cechy macierzyńskie samic).

Zarządzanie fermą obecnie jest pełniejsze niż jeszcze kilka lat temu i bardziej możemy zaspokoić indywidualne potrzeby zwierząt, przede wszystkim w zakresie zapewnienia optymalnej dawki pokarmowej. Możemy w ten sposób wpływać na kondycję nie tylko całych grup żywieniowych, ale wręcz pojedynczych osobników. Daje to np. możliwość doprowadzenia do uzyskania odpowiedniej kondycji samic przed wykotami i żywienia ich w okresie okołoporodowym, ale nie wiemy do końca, jaką strategię żywieniową stosować w odniesieniu do młodych wybranych do stada podstawowego po odsadzeniu. Trzeba podjąć decyzję, czy zacząć przygotowywanie tych zwierząt do rozrodu przez stosowanie odpowiedniego żywienia właściwie już w chwili osadzenia, czy też żywić je, podobnie jak zwierzęta przeznaczone na skóry i dopiero po okresie skórowania rozpocząć przygotowania do rozrodu? Który system będzie korzystniejszy dla uzyskania lepszych wyników rozrodu? (Hansen, 2008)

ROK ZAŁOŻENIA 1928
PZHiPZF

DRODZY HODOWCY!

ZAPRASZAMY DO UDZIAŁU W SEMINARIUM NAUKOWYM,

ORGANIZOWANYM COROCZNIE PRZEZ POLSKI ZWIĄZEK HODOWCÓW I PRODUCENTÓW ZWIERZĄT W TARNOWIE PODGÓRNYM

4–5 września 2015 r.
HOTEL 500, ul. Poznańska 139, Tarnowo Podgórne.

Szczegółowe informacje zostaną Państwu rozesłane pocztą.

II Badania dotyczące konkretnych zagadnień z zakresu wyników odchowu u norek

Analiza przyczyn śmiertelności norcząt pokazała, że straty wśród młodych norek w okresie od urodzenia do odsadzenia, kształtują się na poziomie 20–25%, jeśli uwzględnimy wszelkie straty (ronienia, martwo urodzone oraz słabe, padłe tuż po porodzie). Około połowa tych strat to norczęta martwo urodzone, a kolejne 35% strat wynika z problemów z odchowem, mających różnorodne przyczyny (Hunter, 2008).

W chwili urodzenia norczęta powinny ważyć około 11–12 g. Te o masie 9–11 g mają znacznie słabszą żywotność, zaś ważące poniżej 8 g z reguły nie mają szans na przeżycie. Są one zbyt słabe, by przetrwać w konkurencji z większym, silniejszym rodzeństwem. Przeprowadzane badania sekcyjne często wskazują u nich na brak zmian patologicznych, stąd można je uznać za zbyt wcześnie urodzone, nie w pełni fizycznie i fizjologicznie rozwinięte.

W okresie pierwszych kilku dni po porodzie przyczynami upadków mogą być problemy wynikające z nieprawidłowego bądź ciężkiego porodu, wady wrodzone, przygniecenia przez samicę, zaburzenia mleczności samic, wychłodzenie (hipotermia), także infekcje bakteryjne.

W wieku 3–6 tygodni życia norcząt problemem może być osłabienie ich żywotności, znane pod nazwą „sticky kits" (mokre, lepkie norczęta). Problemy takie obserwuje się w okresie okołoodsadzeniowym (zarówno przed, jak i po odsadzeniu). Chore zwierzęta najczęściej mają podwyższoną temperaturę i biegunkę, wykazują objawy zakażeń bakteryjnych (*Campylobacter*) i wirusowych, z których wyizolowano **enteric calicivirus** (Hunter, 2008).

Badanie zależności między masą ciała samic stada a śmiertelnością młodych w okresie odchowu wykazało, że istnieje ujemna korelacja między masą samic a liczebnością młodych urodzonych i odsadzonych; im większe (cięższe) były samice wybierane do stada, tym bardziej należy się liczyć z pogorszeniem wyników ich rozrodu (Hansen i Berg, 2008; Baekgaard i in., 2008).

Ocena potencjału rozrodczego samic norek wykazała, że norki rodzą średnio więcej młodych, niż wynika to z przeprowadzanych liczeń miotów po porodzie. W wyniku prowadzonych wieloletnich obserwacji przy wykorzystaniu sprzętu do nagrywania gniazd stwierdzono, że samice średnio rodzą ponad 9 młodych, z czego ponad 7 to młode żywo urodzone, w pełni rozwinięte. Są to wartości wyższe, niż szacowane na podstawie sprawdzania gniazd po porodzie i wskazują na istniejący, możliwy do wykorzystania potencjał poprawy wskaźników odchowu (Houbak i Malmkvist, 2008).

Analiza czynników warunkujących intensywność wzrostu norcząt po urodzeniu

Autorzy analizowali, czy możliwa byłaby selekcja norek pod względem tak ujętego celu. Intensywność wzrostu jest cechą zależną od założeń genetycznych norcząt i efektu macierzyńskiego potencjału samicy, a także od warunków środowiskowych. Ten komponent środowiskowy także może być podzielony na dwa elementy: jeden to ogólne warunki, jakie zazwyczaj mają norczęta po urodzeniu i szczegółowe warunki, jakie panują w konkretnym gnieździe. W rezultacie badań autorzy zaobserwowali, że można w ograniczonym zakresie uzyskać poprawę intensywności wzrostu norcząt po urodzeniu, wykorzystując efekt macierzyńskiego potencjału samicy (Hansen i Berg, 2008).

Jak wynika z przedstawionych materiałów, istnieje jeszcze możliwość uzyskania postępu w zakresie poprawy wskaźników odchowu norcząt. Nie należy jednak liczyć na spektakularne efekty, bowiem, jak wskazują wyniki badań, potencjał biologiczny norek w tym zakresie jest już wykorzystany w bardzo wysokim stopniu.

Piśmiennictwo

Baekgaard H., Larsen P. F., Sonderup M, 2008 "Female body condition and early kit mortality: A description from practice", Scientifur Vol. 32, 4.

Hansen B. K., 2008 "Introduction to works hop „Litter size and kit survival", Scientifur Vol. 32, 4.

Hansen B. K., Berg P., 2008 "Reduced litter size and percent kits alive is a consequence of selecting for high body weight", Scientifur Vol. 32, 4.

Hansen B. K., Berg P., 2008 "Genetics of early kits growth and maternal weight changes during pregnancy and lactation in mink", Scientifur Vol. 32, 4.

Houbak B., Malmkvist J., 2008 "Observations of deliveries in mink: Potential for more kits" Scientifur Vol. 32, 4.

Hunter D. B., 2008 "Review of factors associated with mink kit mortality", Scientifur Vol. 32, 4.

Tadeusz Jakubowski

Tomasz Nalbert

Obowiązujące minimalne warunki utrzymania zwierząt futerkowych, uwzględniające minimalne normy powierzchni dla zwierząt oraz DJP dla lisów, jenotów, norek i tchórzy

dr Tadeusz Jakubowski

Zakład Chorób Zakaźnych, Katedra Chorób Dużych Zwierząt z Kliniką Wydział Medycyny Weterynaryjnej SGGW w Warszawie

lek. wet. Tomasz Nalbert

Zakład Chorób Zakaźnych Katedry Chorób Dużych Zwierząt z Kliniką Wydziału Medycyny Weterynaryjnej SGGW w Warszawie

W Polsce dobrostan zwierząt gospodarskich w zakresie warunków ich utrzymania został uregulowany prawnie w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz.U. z 2003 r. Nr 106 poz. 1002, z późn. zm.). Na podstawie art. 12 ust. 8 tej ustawy zostało wydane rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 czerwca 2010 r. w sprawie minimalnych warunków utrzymywania gatunków zwierząt gospodarskich innych niż te, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej.

W rozdziale 7 tego rozporządzenia zostały opisane minimalne warunki utrzymania zwierząt futerkowych, które są kontrolowane przez Powiatowego Lekarza Weterynarii. Poniżej są przedstawione jego zapisy.

- **Lisy polarne, lisy pospolite, jenoty, norki i tchórze** utrzymuje się pojedynczo lub grupowo na wolnym powietrzu, w zadaszonych klatkach uniemożliwiających tym zwierzętom wydostawanie się na zewnątrz.
- **Zwierzęta futerkowe stada podstawowego gatunków wymienionych powyżej utrzymuje się pojedynczo**.

Minimalne normy powierzchni klatek dla zwierząt zostaną przedstawione wg gatunków.

LISY I JENOTY

1. w przypadku utrzymywania **lisów i jenotów utrzymywanych pojedynczo**:
   - wysokość – co najmniej **0,5 m**,
   - powierzchnia podłogi – co najmniej **0,6 m²**, przy czym jej szerokość powinna wynosić co najmniej **0,6 m**, a długość co najmniej **0,9 m**;
2. w przypadków utrzymywania **samic lisów i jenotów z młodymi:**
   - wysokość – co najmniej **0,5 m**,
   - powierzchnia podłogi – co najmniej **1,2 m²**, przy czym jej szerokość powin-

na wynosić co najmniej **0,75 m**, a długość co najmniej **0,8 m**,

- **klatki dla kotnych i odchowujących młode samic lisów i jenotów wyposaża się w domek wykotowy;**

3. w przypadku **lisów i jenotów utrzymywanych grupowo, przy utrzymywaniu dwóch sztuk zwierząt w klatce**:
   - wysokość – co najmniej **0,5 m²**,
   - powierzchnia podłogi – co najmniej **1 m²**, przy czym jej szerokość powinna wynosić co najmniej **0,8 m**, a długość co najmniej **0,9 m**;
4. w przypadku **lisów i jenotów utrzymywanych grupowo, przy czym więcej niż dwóch sztuk w klatce:**
   - wysokość – co najmniej **0,5m**,
   - powierzchnia podłogi klatki – co najmniej **1 m²** i dodatkowo co najmniej **0,4 m²** na każde dodatkowe zwierzę, przy czym szerokość powinna wynosić co najmniej **0,8 m** a szerokość **0,9 m**.

NORKI I TCHÓRZE

5. w przypadku **norek i tchórzy utrzymywanych pojedynczo oraz samic z młodymi:**
   - wysokość – co najmniej **0,35 m**,
   - powierzchnia podłogi – co najmniej **0,18 m²**, przy czym szerokość powinna wynosić co najmniej **0,3 m**, a długość co najmniej **0,6 m**;
6. w przypadku **norek i tchórzy utrzymywanych grupowo, przy utrzymywaniu dwóch sztuk w klatce**:
   - wysokość – co najmniej **0,35 m**,
   - powierzchnia podłogi klatki – co najmniej **0,18 m²**, przy czym jej szerokość powinna wynosić co najmniej **0,3m**, a długość co najmniej **0,6m**;
7. w przypadku **norek i tchórzy utrzymywanych grupowo, przy utrzymywaniu więcej niż dwóch sztuk w klatce:**
   - wysokość – co najmniej **0,35 m**,
   - powierzchnia podłogi klatki – co najmniej **0,18 m²** i dodatkowo co najmniej **0,065 m²** na każde dodatkowe zwierzę, przy czym jej szerokość powinna wynosić co najmniej **0,3 m**, a długość – co najmniej **0,6 m**.

Przedstawione regulacje obowiązują aktualnie, ale wiemy, że jest nowy projekt rozporządzenia, w którym mogą być podwyższone kryteria wielkości klatek. Przedstawialiśmy ten problem we wcześniejszych publikacjach.

Duża Jednostka Przeliczeniowa (DJP) dla norek, tchórzy, lisów i jenotów

Przypomnienie tego zagadnienia jest niezmiernie ważne dla hodowców, gdyż skutkuje decyzjami administracyjnymi i **obowiązkiem sporządzania przez hodowców raportów środowi-**

skowych w przypadku liczby zwierząt powyżej 210 DJP.

Obowiązujący przelicznik DJP:

- **dla norek i tchórzy wynosi 0,0025 (400 sztuk na 1 DJP),**
- **dla lisów i jenotów wynosi 0,025 (40 sztuk na 1 DJP),**

przy czym za liczbę DJP przyjmuje się maksymalną możliwą obsadę inwentarza (stado podstawowe i samce + maksymalna liczba młodzieży).

Należy przypomnieć dwa akty prawne aktualnie regulujące sprawy związane z DJP:

Zmiany w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. **w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.**

Proszę o dokładne zapoznanie się z dwoma zapisami pkt. 51.

Zapis pierwotny:

Dz.U. 10.213.1397

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. **w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko** (Dz.U. z dnia 12 listopada 2010 r.).

Na podstawie art. 60 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. Nr 199, poz. 1227, z późn. zm.) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

1) rodzaje przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;

2) rodzaje przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko;

3) przypadki, w których zmiany dokonywane w obiektach są kwalifikowane jako przedsięwzięcia, o których mowa w pkt 1 i 2.

§ 2. 1. Do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się następujące rodzaje przedsięwzięć:

51) chów lub hodowla zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 210 dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza (DJP); współczynniki przeliczeniowe sztuk zwierząt na DJP są określone w załączniku do rozporządzenia.

Zapis po zmianach:

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, 17 lipca 2013 r.

Poz. 817

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2013 r. **zmieniające rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko**.

Na podstawie art. 60 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. Nr 199, poz. 1227, z późn. zm.), zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 2 w ust. 1:

m) pkt 51 otrzymuje brzmienie:

„51) chów lub hodowla zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 210 dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza (DJP, **przy czym za liczbę DJP przyjmuje się maksymalną możliwą obsadę inwentarza**); współczynniki przeliczeniowe sztuk zwierząt na DJP są określone w załączniku do rozporządzenia."

Konstrukcje drewniane pawilonów do hodowli norek.
Projektowanie, produkcja. Tel. 502 08 02 36
mail: dawid@lisiewicz.com.pl

Posiedzenia komisji sejmowej VII kadencji

Protokół z 8 kwietnia 2015 r.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi /RRW/ przeprowadziła pierwsze czytanie i rozpatrzyła poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o izbach rolniczych oraz niektórych innych ustaw (druk nr 3203).

Uzasadnienie projektu przedstawił poseł Mirosław Maliszewski (PSL).

Projekt zakłada przedłużenie wsparcia z budżetu państwa, w formie dotacji celowej, uczestnictwa polskich organizacji rolniczych w strukturach ponadnarodowych organizacji rolniczych, reprezentujących interesy zawodowe rolników indywidualnych wobec instytucji Unii Europejskiej w latach 2015–2020.

Komisja przyjęła sprawozdanie w brzmieniu przedłożenia.

Sprawozdawca – poseł Mirosław Maliszewski.

Komisja przeprowadziła pierwsze czytanie i rozpatrzyła rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (druk nr 3247).

Uzasadnienie projektu przedstawił sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Kazimierz Plocke.

Projekt ma na celu m.in. skrócenie z 30 do 14 dni terminu, od którego następuje odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń po zawarciu umowy obowiązkowego ubezpieczenia upraw rolnych od ryzyka wystąpienia szkód, spowodowanych przez powódź i suszę; umożliwienie zawierania umów ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich z grupą zakładów ubezpieczeń współpracujących na podstawie porozumienia koasekuracyjnego; zapewnienie producentom owoców i warzyw dostępu do ubezpieczeń z dopłatami z budżetu państwa do składek ubezpieczenia w przypadku stosowania przez zakłady ubezpieczeń stawek taryfowych w wysokościach wyższych niż 6% sumy ubezpieczenia upraw; wprowadzenie nowej definicji producenta rolnego, prowadzącego działalność rolniczą, obowiązującą przy ubieganiu się o dopłaty bezpośrednie. Komisja przyjęła poprawki redakcyjno-legislacyjne.

Poseł Krzysztof Jurgiel (PiS) złożył wniosek mniejszości, zakładający skreślenie przepisu stanowiącego, że dopłaty będą przysługiwały producentom rolnym w wysokości do 65% składki z tytułu ubezpieczenia upraw.

Komisja przyjęła sprawozdanie.

Protokół z 9 kwietnia 2015 r.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi /RRW/ przeprowadziła pierwsze czytanie komisyjnego projektu ustawy o dzierżawie rolniczej (druk nr 3231).

Uzasadnienie projektu przedstawił poseł Leszek Korzeniowski (PO).

Projekt:

– określa zasady dzierżawy rolniczej, obejmującej dzierżawy nieruchomości rolnych, gospodarstw rolnych i rolno-przemysłowych, jak również przedsiębiorstw prowadzących gospodarkę rolną,

– reguluje zasady zawierania umów dzierżawy, zmiany treści i rozwiązywania tych umów oraz ustalania wysokości czynszu dzierżawnego, wzajemnych praw i obowiązków stron w trakcie trwania dzierżawy rolniczej.

Po zakończeniu pierwszego czytania Komisja powołała podkomisję nadzwyczajną, do której skierowała ww. projekt. Przewodniczącym podkomisji został poseł Leszek Korzeniowski (PO).

W posiedzeniu uczestniczył sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Kazimierz Plocke.

Na kolejnym posiedzeniu Komisja rozpatrzyła informację Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, dotyczącą efektów realizacji rządowego programu wieloletniego „Ulepszanie krajowych źródeł białka roślinnego, ich produkcji, systemu obrotu i wykorzystywania w paszach" oraz możliwości zwiększania dostępności na rynku białka krajowego w związku ze wsparciem uprawy roślin wysokobiałkowych w ramach płatności bezpośrednich, powiązanych z produkcją. Informację przedstawiła podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Zofia Szalczyk.

Realizacja ww. programu wieloletniego rozpoczęła się w 2011 r. i będzie trwała do końca 2015 r. Celem programu jest przyczynienie się do zwiększenia zainteresowania uprawą krajowych gatunków roślin strączkowych i motylkowatych drobnonasiennych, zwiększenie ich udziału w strukturze zasiewów oraz wykorzystanie do produkcji pasz dla zwierząt monogastrycznych (np. drób, trzoda chlewna) i przeżuwaczy. Program jest realizowany przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Instytut Genetyki Roślin w Poznaniu oraz Instytut Technologiczno-Przyrodniczy w Falentach.

Minister zapoznała Komisję z wynikami dotychczasowych prac wykonawców programu oraz przedstawiła cele programu w ostatnim roku jego realizacji. Oświadczyła, że przygotowany został nowy projekt programu wieloletniego „Zwiększenie wykorzystania krajowego białka paszowego dla produkcji wysokiej jakości produktów zwierzęcych w warunkach zrównoważonego rozwoju" na lata 2016–2020, w którym zweryfikowano dotychczasowe zakresy działania i uzyskane rezultaty.

Płatności bezpośrednie w sektorze roślin strączkowych i motylkowatych drobnonasiennych przyznawane są od roku 2010 i, uwzględniając znaczne zainteresowanie rolników tą pomocą oraz mając na uwadze zatrzymanie spadku powierzchni uprawy tych roślin, została podjęta decyzja o kontynuowaniu wsparcia w tym sektorze po 2014 r. w formie płatności do roślin wysokobiałkowych. W kampanii 2015 kwota przeznaczona na te płatności wynosi 67,5 mln euro. Ponadto rolnicy uprawiający ww. rośliny mogą ubiegać się o przyznanie pomocy z tytułu innych instrumentów wsparcia bezpośredniego – jednolitej płatności obszarowej i płatności za zazielenienie, płatności dodatkowej czy płatności dla młodych rolników.

Przedstawiciel Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa PIB w Puławach – prof. dr hab. Jerzy Księżak, przedstawił prezentację multimedialną pt. „Produkcja roślin bobowatych w Polsce – efekty realizacji Programu Wieloletniego i dopłat bezpośrednich", a przedstawiciel Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu – prof. dr hab. Michał Jerzak, przedstawił prezentację multimedialną pt. „Stan obecny i kierunki rozwoju rynku rodzimych roślin strączkowych wykorzystywanych na cele paszowe w Polsce".

W dyskusji większość posłów pozytywnie oceniła dotychczasowy stan realizacji omawianego programu, podkreślając, że jest to dopiero pierwszy krok na drodze do upowszechnienia w naszym kraju na większą skalę upraw roślin bobowatych, będących krajowymi źródłami białka roślinnego.

Komisja bez dyskusji przyjęła do wiadomości pisemną Informację Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o udziale w pracach Rady Ministrów UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w marcu 2015 r.

Protokół z 22 kwietnia 2015 r.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi /RRW/ przeprowadziła pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy w sprawie wstrzymania na okres 5 lat sprzedaży państwowych nieruchomości rolnych (druk nr 3295).

Uzasadnienie projektu przedstawił poseł Krzysztof Jurgiel (PiS).

Projekt ma na celu wstrzymanie sprzedaży ziemi rolniczej z zasobów Agencji Nieruchomości Rolnych do czasu wzrostu dochodów polskich rolników, pozwalających im na równi z rolnikami innych państw członkowskich Unii Europejskiej konkurować w nabywaniu ziemi rolniczej w Polsce. 1 maja 2016 r. kończy się okres ochrony na sprzedaż nieruchomości rolnych cudzoziemcom, zapisany w traktacie akcesyjnym Polski do UE.

Po zakończeniu pierwszego czytania Komisja powołała podkomisję nadzwyczajną, do której skierowała ww. projekt. Wybór przewodniczącego podkomisji nastąpi na najbliższym posiedzeniu Komisji.

Na następnym posiedzeniu Komisja przeprowadziła pierwsze czytanie i rozpatrzyła poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (druk nr 3331).

Uzasadnienie projektu przedstawił poseł Mirosław Maliszewski (PSL).

Projekt ma na celu wydłużenie o miesiąc – z 15 maja br. do 15 czerwca br. – okresu składania wniosków o przyznanie płatności bezpośrednich w 2015 r. oraz dostosowanie pozostałych przepisów do tej zmiany.

Komisja przyjęła sprawozdanie w brzmieniu przedłożenia.

Sprawozdawca – poseł Mirosław Maliszewski.

W ramach spraw bieżących Komisja wysłuchała odpowiedzi na pytania zadane przez posłów na poprzednim posiedzeniu Komisji.

Wiceprezes Agencji Rynku Rolnego Wojciech Zbrożek udzielił odpowiedzi na pytanie dotyczące działalności i zasad funkcjonowania spółki Działpol Sp. z o.o. w Działyniu (na temat możliwości przedłużenia dzierżawy dla tej spółki).

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Zofia Szalczyk udzieliła odpowiedzi na pytania dotyczące m.in. wypowiadania przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa umów rolnikom, posiadającym renty strukturalne, przyznane im na 10 lat; oficjalnej wersji tzw. kalkulatora wielkości ekonomicznej; zasad prowadzenia uproszczonej rachunkowości; projektów rozporządzeń w odniesieniu do działań: „Modernizacja gospodarstw rolnych", Restrukturyzacja małych gospodarstw" i „Premie dla młodych rolników".

Protokół z 23 kwietnia 2015 r.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi /RRW/ rozpatrzyła poprawki zgłoszone w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (druki nr 3247 i 3307).

W czasie drugiego czytania zgłoszono dwie poprawki. Komisja wnosi o ich odrzucenie. Poprawki miały na celu wprowadzenie minimalnego progu dopłat do składek z tytułu zawarcia umów ubezpieczenia od ryzyka wystąpienia skutków zdarzeń losowych w rolnictwie.

Sprawozdawca – poseł Aleksander Sosna (PO).

Komisja rozpatrzyła poprawki zgłoszone w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o zmianie ustawy o izbach rolniczych oraz niektórych innych ustaw (druki nr 3203 i 3306).

W czasie drugiego czytania zgłoszono 11 poprawek. Komisja wnosi o przyjęcie 3 poprawek i odrzucenie 8 poprawek.

Poprawki, które Komisja proponuje przyjąć, mają na celu umożliwienie wsparcia z budżetu państwa, w formie dotacji celowej, uczestnictwa w strukturach ponadnarodowych organizacji rolniczych, reprezentujących interesy zawodowe rolników indywidualnych wobec instytucji Unii Europejskiej w latach 2015–2020 przez stowarzyszenia zrzeszające młodych rolników w Europejskiej Radzie Młodych Rolników (CEJA) oraz Krajową Radę Spółdzielczą, będącą członkiem Głównego Komitetu Spółdzielczości Rolniczej (COGECA).

Poprawki, które Komisja proponuje odrzucić, miały na celu umożliwienie skorzystania z ww. dotacji celowej w latach 2015–2020 przez rolnicze spółdzielnie produkcyjne i pracodawców rolnych.

Sprawozdawca – poseł Mirosław Maliszewski (PSL).

MS Schippers

Passion for Farming

SCHIPPERS EXPORT ..... SPECJALISTA Z ZAKRESU PRODUKTÓW DLA NOREK z Holandii

Produkty SCHIPPERS przeciw pchłom

- Magotdeath Plus, 7 kg: 5 gram na budkę lęgową przeciw larwom
- proszek Permas D, 5 kg: 5 gram na budkę lęgową przeciw dorosłym pchłom
- Azafly, 2 kg: 2-3 gram w przypadku odporności pcheł na permetrynę
- Cy Fly 1 litr: rozpylać w budce lęgowej oraz na grunt, przeciw dorosłym pchłom

Produkty SCHIPPERS przeciw muchom

- Magotdeath Concentrate, 500 gr: rozpylać na obornik oraz na grunt przeciw larwom
- Azafly 2 kg: zmieszać z wodą do powstania pasty, rozsmarować przeciw dorosłym muchom i pchłom
- Cy Fly 1 litr: rozpylać w budynku, na grunt, na obornik przeciw dorosłym pchłom

SCHIPPERS IMMUNO SUPPORT, opakowanie 25 kg. Specjalny dodatek do paszy, do zmieszania w maszynie do karmienia na farmie. Zwiększa odporność norek na choroby oraz wzmacnia ich układ trawienny. Norki są mniej agresywne, mniej gryzą, skóry są mniej zniszczone pod koniec sezonu.

Więcej informacji:
Henri Goddeeris, e-mail: h.goddeeris@schippers.eu, tel. +32 473 691040

PRODUKTY dostępne w hurtowni PZHiPZF w Tarnowie Podgórnym, tel. **61 814 70 51**

DRODZY HODOWCY

Informujemy,
że hodowcy zrzeszeni
w Polskim Związku Hodowców
i Producentów Zwierząt Futerkowych
mogą skorzystać **z porad prawnych**
udzielanych przez
mecenasa Aleksandra Czecha.
W celu uzyskania szczegółów prosimy
o kontakt z oddziałem PZHIPZF
w Tarnowie Podgórnym,
tel. 61 814 70 51

LABORATORIUM
PZHiPZF

ANALIZA KARMY DLA MIĘSOŻERNYCH ZWIERZĄT FUTERKOWYCH

Laboratorium PZHiPZF posiada możliwość badania prób karmy dla zwierząt hodowlanych.
Kierunki badań:

- sucha masa (SM)
- białko
- tłuszcz
- węglowodany
- popiół surowy
- wilgotność
- określenie kaloryczności
- procentowy (%) udział białka, tłuszczu, węglowodanów w energii

Dla Hodowców należących do Polskiego Związku Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych analiza karmy oraz określenie kaloryczności wykonywane są BEZPŁATNIE!
Informacje dotyczące badania karmy mogą Państwo otrzymać pod numerem tel. **61-814-40-24**

W HG znajdziesz wszystko czego potrzebujesz

Klatki, domki wykotowe oraz siatki do bieżących napraw

Firma HG dostarcza jedne z najlepszych siatek na rynku – firma Betafence, światowy lider w produkcji drutu jest naszym jedynym dostawcą.

Dostarczamy również inne produkty, które mogą być Państwu potrzebne na fermie. Wszystko można znaleźć w naszym katalogu jak również na naszej stronie internetowej.

Klatki HG

Domki wykotowe HG

HG Chipboard – *płyta wiórowa o grubości 18mm.*

HG Glulam/Birch – *połączenie płyty sosnowej i 11-warstwowej sklejki brzozowej.*

HG Birch/Birch – *11-warstwowa sklejka brzozowa.*

HG

HG Poland Sp. z o.o.
ul. Prosta 34 · PL-72 100 Goleniów
Tel. 91 885 23 04/05
Fax 91 885 23 06
www.hgpoland.pl

Olgierd Jakubowski
Kierownik sprzedaży, Polska
Tel kom: 509 650 136
oj@hgpoland.pl

Daniel Sawa
Regionalny przedstawiciel handlowy
Tel kom: 728 438 933
ds@hgpoland.pl

Aleksandra Stefańska
Specjalista ds. Sprzedaży i Marketingu
Tel kom: 728 438 921
as@hgpoland.pl

Henrik Mortensen
Kierownik eksportu
Tel kom: (+45) 20 20 56 11
hm@hedensted-gruppen.dk

Hedensted Gruppen A/S
Vejlevej 15 · DK-8722 Hedensted
Tel. (+45) 75 89 12 44
Fax (+45) 75 89 11 80
www.hedensted-gruppen.dk

– dla profesjonalnych hodowców

DEZOSAN® WIGOR

preparat do suchej dezynfekcji

Redukuje amoniak o 70%*

- poprawia mikroklimat w pawilonach
- znacznie zmniejsza stężenie amoniaku i siarkowodoru w pawilonach
- osusza powierzchnie dezynfekowane
- umożliwia długotrwałą i skuteczną dezynfekcję
- zawiera chloraminę, która efektywnie sprawdza się w profilaktyce oraz zwalczaniu choroby aleuckiej redukuje ilość "tłustych gniazd"
- ogranicza występowanie pcheł
- może być stosowany w obecności zwierząt

Zamówienia prosimy składać
w biurze PZHiZPZF w Tarnowie Podgórnym
tel.: 61 814 70 51

JHJ Sp. z o.o.
Nowa Wieś 11, 63-308 Gizałek
T: +48 62741 92 94, F: +48 741 93 28

* wg najnowszych badań wykonanych przez Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

specjalistyczne preparaty dla mięsożernych zwierząt futerkowych

Z nami
po lepsze futro.

AminoMax

Preparat specjalistyczny dla mięsożernych zwierząt futerkowych

- Zawiera białko wyłącznie pochodzenia zwierzęcego
- Zawiera odpowiednią dawkę metioniny
- Przyspiesza przyrosty i wpływa na prawidłowe wykształcanie się okrywy włosowej

Zadzwoń
wyślemy Ci katalog naszych produktow.

VITOLIUM® for fur

JBK Sp. z o.o.
ul. Ks. Eryka II 6/2
71-760 Szczecin
tel: 788 049 657
e-mail: biuro@forfur.vitolium.pl
www.forfur.vitolium.pl

Preparaty Vitolium forfur
dostępne w hurtowni PZHiPZF
w Tarnowie Podgórnym
tel. 61 814 70 51

ROK ZAŁOŻENIA 1928
PZHiPZF

OFERTA HURTOWNI PZHiPZF
w Tarnowie Podgórnym
dostępna od czerwca 2015r.

Preparaty zwalczające muchy i pchły:
MUCHOSTOP – zwalcza muchy metodą rozsypywania / malowania
AZA - FLY – bardzo silny preparat do zwalczania dorosłych pcheł
MS MAGGOT DEATH PLUS – silny środek do zwalczania larw pcheł
PERMAS - D – silny środek do zwalczania dorosłych pcheł
AGITA – granulat przeznaczony do zwalczania much, karaluchów i pcheł
ASCYP 10WP – preparat owadobójczy do spryskiwania

Mieszanki paszowe uzupełniające:
MPU NORKA/LIS 0,1% – mieszanka paszowa uzupełniająca
Sposób stosowania: 1kg/1tonę
ROVIMIX B-EXTRA – mieszanka stosowana przy niedoborach witaminy B
Sposób stosowania: 1kg/1tonę
PREGNOS H – preparat uzupełniający codzienną dietę w okresie rozrodu
Sposób stosowania: profilaktycznie 0,5kg/1tonę
H-BIOTIN MAX – reguluje procesy zachodzące w skórze i poprawia jakość włosa
Sposób stosowania: profilaktycznie 0,5kg/1tonę
KANI-HOLD MAX – zapobiega występowaniu kanibalizmu i autoagresji, podawany w sytuacjach stresowych dla zwierząt
Sposób stosowania: 5kg/1tonę
WITAMINA E + SELEN – podawana w okresie intensywnego wzrostu przy skarmianiu wysokokalorycznej paszy oraz w okresie rozrodu, silne właściwości antyoksydacyjne
Sposób stosowania: 0,5kg/1tonę

Dodatki do pasz:
IMMUN-O-MINK – przywraca zaburzoną sprawność układu immunologicznego, wzmaga efektywność szczepień, poprawia jakość okrywy włosowej
WITAMINA C – pobudza mechanizmy odpornościowe organizmu, bierze udział w syntezie hemoglobiny, powstawaniu erytrocytów oraz w przyswajaniu żelaza
CHLOREK CHOLINY – wskazany przy wysokoenergetycznym okresie żywienia, wspomaga pracę wątroby, odtłuszcza komórki ciała
METIONINA – niezbędna dla prawidłowego rozwoju włosa i skóry zwierząt, syntezy białek, uczestniczy w detoksykacji czyli odtruwaniu organizmu, działa ochronnie na miąższ wątroby i nerek
CZOSNEK SUSZONY – poprawia walory smakowe karmy
GLUKOZA – poprawia kondycję samic w okresie wykotów oraz zmniejsza syndrom wyczerpania laktacyjnego
ARBOCEL – koncentrat włókna surowego dodawany do karmy, w celu uzupełnienia włókna pokarmowego w dawce żywieniowej i poprawy właściwości fizycznych karmy
LACTI GEL – zwiększa zawartość wody w karmie oraz poprawia jej konsystencję, szczególnie zalecany w okresie letnim
MYCOFIX PLUS 3.E – dezaktywuje mikotoksyny w paszy

Deratyzacja:
RATER – granulat do zwalczania myszy i szczurów

Dezynfekcja sucha:
DEZOSAN – proszek o działaniu bakteriobójczym, przeznaczony do powierzchni i pomieszczeń hodowlanych
Sposób stosowania: stosuje się poprzez rozsypywanie preparatu na powierzchnię dezynfekowaną w dawce 40-100g/m^2
DEZOSAN z miętą – proszek o działaniu bakteriobójczym Anty Flea (odstraszający pchły), do powierzchni i pomieszczeń hodowlanych
Sposób stosowania: stosuje się poprzez rozsypywanie preparatu na powierzchnię dezynfekowaną w dawce 40-100g/m^2

Dezynfekcja mokra:
VIRAGRI – nieutleniający preparat dezynfekcyjny, działa bakteriobójczo, grzybobójczo i wirusobójczo
VIRKON S – preparat o szerokim spektrum aktywności wirusobójczej i bakteriobójczej

Pozostałe produkty:
ALUMINIUM SPRAY – do ochrony i pielęgnacji skóry
ANTYKANIBAL SPRAY – zapach przeciw kanibalizmowi
LIGNOCEL – włókna drewna bukowego do czyszczenia, uszlachetniania i kosmetyki futer
REHOFIX – granulat z kolb kukurydzy do czyszczenia, uszlachetniania i kosmetyki futer

Dezynfekcja rąk:
SOFT CARE – preparat do dezynfekcji rąk + dozownik

Środki do konserwacji paszy:
PIROSIARCZYN SODU – działa hamująco na rozwój bakterii i pleśni
OXY-NIL – działa hamująco na rozwój bakterii i pleśni do konserwacji paszy bogatej w tłuszcz

ZAMÓWIENIA W BIURZE PZHIPZF ODDZIAŁ W TARNOWIE PODGÓRNYM
tel. 61 814 70 51